

Memòria 2008

Institut Català de la Salut

Gerència Territorial Terres de l'Ebre

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Institut Català de la Salut
Gerència Territorial
Terres de l'Ebre

Enric Argelagués Vidal
Director gerent de l'ICS

“En l’any de la commemoració dels 25 anys d’història de l’ICS hem iniciat un procés de transformació que implica un canvi cultural de gran envergadura que ens ha de convertir en una organització d’excel·lència en l’assistència i en la generació de coneixement.”

Em plau presentar-vos la *Memòria d'activitats* de la Gerència Territorial Terres de l'Ebre de l'Institut Català de la Salut (ICS), institució a la qual estic vinculat des de fa molts anys i que ara, com a director gerent, tinc la satisfacció i el repte de dirigir.

L'any 2008 ha estat molt significatiu per a l'ICS. D'una banda, hem commemorat els 25 anys d'història de la institució i el primer aniversari com a empresa pública. De l'altra, hem iniciat amb pas ferm una nova etapa de grans reptes i oportunitats, amb la voluntat de consolidar-nos com una organització líder en l'atenció sanitària, la docència i la recerca en l'àmbit de la salut a Catalunya.

La transformació en empresa pública ja ha permès que l'ICS gaudeixi d'una nova forma de governança, d'una nova forma de finançament i també d'una nova forma de relacionar-se amb els altres proveïdors del sistema sanitari. No obstant això, aquest procés de transformació en què estem immersos implica un canvi cultural d'una gran envergadura, que requereix temps i on cal aplicar els passos necessaris per arribar a bon port.

Aquesta nova manera de fer promou la gestió compartida i descentralitzada amb base territorial, un nou sistema de relació amb el Servei Català de la Salut, l'enfocament cap a resultats qualitius i la integració de processos assistencials. Treballem per un sistema resolutiu que garanteixi l'autonomia del pacient, la qualitat

de vida i la satisfacció dels ciutadans. Amb la participació dels professionals en la presa de decisions i en la gestió de tots els processos interns i amb la visió territorial i de xarxa dels serveis mitjançant la reenginyeria de processos i les aliances estratègiques amb altres proveïdors, consolidem la innovació organitzativa i tecnològica, la sostenibilitat de l'empresa, l'assumpció de riscos, la millora de la productivitat, l'eficiència en la gestió i les polítiques de gestió de persones. Finalment, són valors a l'alça la recerca, la docència i la cultura d'avaluació de l'empresa.

Estic convençut que tots aquests principis són una oportunitat única de millora que no podem deixar passar. I només amb la implicació i la participació de professionals, gestors, agents socials, patronals, administracions locals i ciutadans aconseguirem una organització d'excel·lència en l'atenció a la salut de les persones i en la generació de coneixement.

Us convido, doncs, a continuar treballant amb la màxima il·lusió i compromís en aquest projecte amb l'objectiu de construir un nou ICS basat en l'equip humà que el forma, que situï la ciutadania com a eix central de l'activitat, compromès amb la sostenibilitat econòmica i social, que ofereixi una atenció integral a les persones i una integració activa, respectuosa i coresponsable en el sistema sanitari, i que treballi per a la millora continuada de la qualitat.

Roger Pla Farnós
Gerent territorial

“Volem que el ciutadà de les terres de l'Ebre se senti humanament i tècnicament ben atès, i que confii plenament en els nostres professionals i institucions.”

L'any 2008 ha estat un període de continuïtat dels objectius que se'ns van assenyalar des del Departament de Salut i l'Institut Català de la Salut, centrats en el pacient, a fi d'oferir-li una assistència propera al seu entorn i fluida, coordinada amb els serveis especialitzats del territori, en relació directa amb els centres de tercer nivell per complementar el procés assistencial quan calgui.

Per facilitar-ho, des de la Gerència Territorial Terres de l'Ebre, s'ha engegat un canvi en l'organització consistent a treballar amb una orientació única. Així, s'ha constituït un sol comitè de direcció, que aplega l'atenció primària i l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta, i s'han definit les principals línies d'actuació:

- Integració dels grups de formació, docència i recerca en una àrea de coneixement comuna.
- Creació d'una sola àrea d'admissions i gestió de fluxos de malalts perquè, des de qualsevol punt d'atenció, l'usuari pugui visualitzar la seva situació real en qualsevol demanda assistencial.
- Implantació de la finestra única d'atenció a l'usuari perquè des de qualsevol centre del territori es puguin tramitar suggeriments, reclamacions o peticions.
- Discussió a les juntes clíniques d'atenció primària i de l'Hospital sobre problemàtiques assistencials conjuntes amb la creació d'unitats funcionals, guies clíniques i processos gestionats i creats bilateralment.
- Establiment de criteris compartits de l'ús del medicament a l'empara d'una sola comissió farmacoterapèutica.

- Activació d'una xarxa telemàtica de comunicació entre els diferents àmbits d'atenció que facilitarà l'intercanvi d'idees i les consultes assistencials i ens ajudarà a fer minvar l'efecte geogràfic de la dispersió del territori.

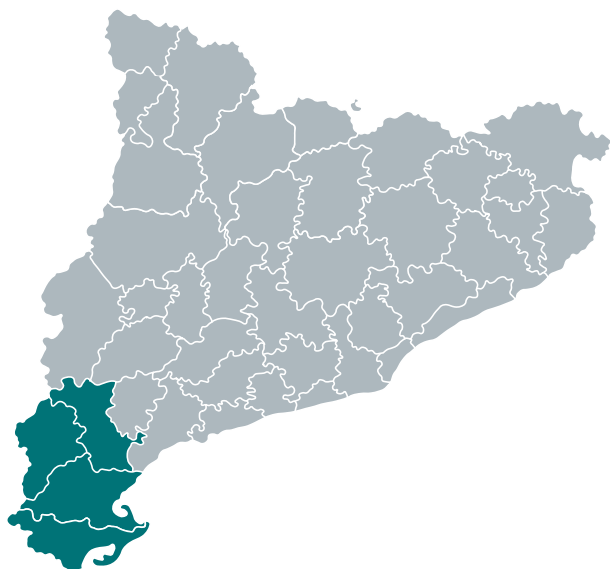
Volem que el model d'atenció estigui orientat cap a l'excel·lència i fonamentat en l'evidència científica. Per a això, hem potenciat una àrea del coneixement que treballi amb criteris comuns i actuacions globals, i que faciliti la interconnexió amb un institut d'investigació i la universitat, per afavorir, a més, un creixement professional enriquidor i engrescador.

Pel que fa a les noves tecnologies, projectes com la implantació a l'Hospital de Tortosa del SAP, malgrat les dificultats d'adaptació inicials, la digitalització de les imatges radiològiques i la recepta electrònica ens permetran avançar en la consecució dels nostres objectius.

En resum, basant-nos en l'equitat, la proximitat i la qualitat assistencial, dintre d'un marc de sostenibilitat, volem que el ciutadà de les Terres de l'Ebre se senti humanament i tècnicament ben atès, i que confii plenament en els nostres professionals i institucions.

Finalment, treballarem per incrementar la participació dels professionals i dels ciutadans en la gestió dels centres de salut, fent present l'aforisme de ser una organització de persones per a persones.

L'ICS a les Terres de l'Ebre

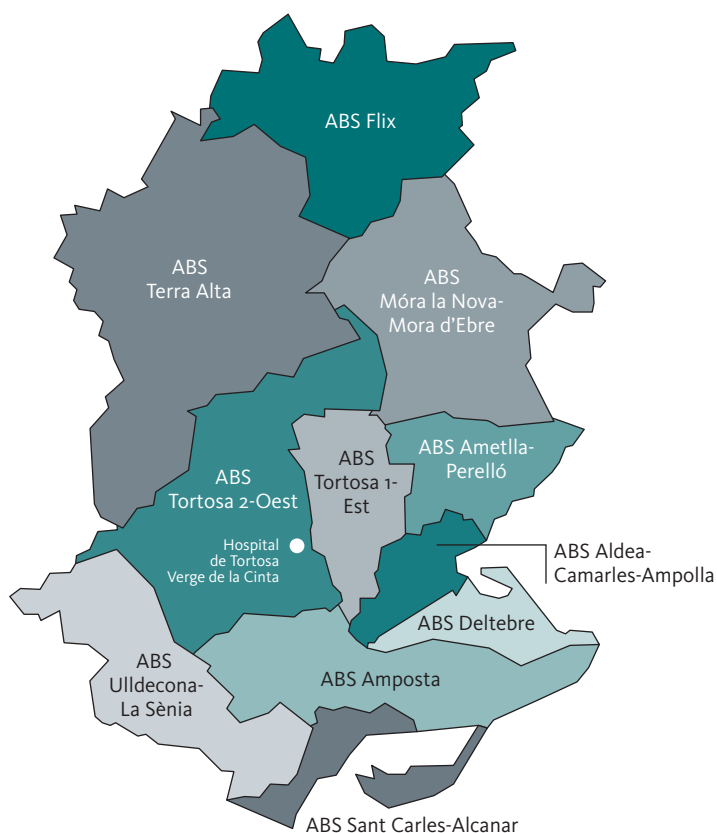
L'àmbit geogràfic de la Gerència Territorial Terres de l'Ebre comprèn les comarques del Baix Ebre, el Montsià, la Terra Alta i la Ribera d'Ebre, i dues poblacions del Priorat: la Bisbal de Falset i Margalef.

Com a principal proveïdor de serveis al territori, l'ICS gestiona l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta, el Centre d'Especialitats del CAP Baix Ebre i tots els equips d'atenció primària del SAP Terres de l'Ebre. Es mantenen aliances estratègiques amb altres proveïdors, com l'IDI, el Banc de Sang i Teixits, la rehabilitació domiciliària, l'ICO (hospital sense fum) i SAGESSA (equips UFISS i PADES).

Les característiques geogràfiques i poblacionals del territori, a més de la necessitat d'apropar els serveis als ciutadans, fan que la majoria de les ABS tinguin més d'un CAP i que hi hagi un nombre important de consultoris locals de titularitat municipal.

La Gerència Territorial

Ciutadans	189.091
Municipis	59
Professionals	1.368
Hospital	1
SAP	1
Equips d'atenció primària	11
CAP	22
Consultoris locals	44
Atenció continuada	16

CAP i consultoris locals

ABS L'ALDEA-CAMARLES-L'AMPOLLA

CAP L'Aldea

Consultoris locals: l'Ampolla, Camarles, els Lligallos

ABS L'AMETLLA DE MAR-EL PERELLÓ

CAP L'Ametlla de Mar

CAP El Perelló

ABS DELTEBRE

CAP Deltebre

ABS TORTOSA 2-OEST

CAP Baix Ebre (Tortosa)

Consultoris locals: Aldover, Alfara de Carles, Benifallet, Jesús, Mas de Barberans, Paüls, el Raval de Crist, els Reguers

CAP Roquetes

CAP Xerta

ABS TORTOSA 1-EST

CAP El Temple (Tortosa)

Consultoris locals: Bitem, Campredó, Tivenys

ABS AMPOSTA

CAP Amposta

Consultoris locals: Freginals, la Galera, Godall, Masdenverge, els Muntells, el Poblenuou del Delta

CAP Sant Jaume d'Enveja

CAP Santa Bàrbara

ABS SANT CARLES DE LA RÀPITA-ALCANAR

CAP Alcanar

CAP Sant Carles de la Ràpita

Consultori local: les Cases d'Alcanar

ABS ULLDECONA-LA SÈNIA

CAP La Sénia

CAP Ulldacona

Consultoris locals: el Castell, Sant Joan del Pas, els Valentins, les Ventalles

ABS FLIX

CAP Flix

Consultoris locals: Ascó, la Bisbal de Falset, Margalef, la Palma d'Ebre, Riba-roja d'Ebre, la Torre de l'Espanyol, Vinebre

ABS MÓRA LA NOVA-MÓRA D'EBRE

CAP Móra d'Ebre

Consultoris locals: Benissanet, Darmós, Garcia, Ginestar, Miravet, Rasquera, la Serra d'Almós, Tivissa

CAP Móra la Nova

ABS TERRA ALTA

CAP Batea

CAP Gandesa

Consultoris locals: Arnes, Bot, Caseres, Corbera d'Ebre, la Fatarella, el Pinell de Brai, la Pobla de Massaluca, Prat de Comte, Vilalba dels Arcs

CAP Horta de Sant Joan

Població i superfície	
Superfície	3,308,76 km²
Població	189.091 hab.
Densitat	57,15 hab./km²

Població assignada i atesa a l'atenció primària			
	Assignada	Atesa	%
< 15 anys	27.415	23.225	84,8%
15-65 anys	126.835	90.480	71,3%
> 65 anys	37.861	36.949	97,6%
Total	192,111	150,664	78,4%

Centres i serveis d'atenció primària	
SAP	1
Equips d'atenció primària	11
Centres d'atenció primària	20
Consultoris locals	44
Punts d'atenció continuada	14
Atenció continuada i urgències de base territorial	1
Centre d'especialitats extrahospitalari	1
ASSIR	1
Servei de diagnòstic per la imatge	1
Servei de rehabilitació	1
Línia de serveis suport especialitzada	1
VAM l'Aldea	1

Professionals			
	Atenció primària	Hospital	Total
Personal facultatiu	216	176	392
Personal sanitari no facultatiu	216	413	629
Personal no sanitari	144	203	347

Recursos estructurals de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta	
Llits	
Hospitalització	229
CMA	4
UCE	8
Places d'hospital de dia	14
Àrea quirúrgica	
Bloc quirúrgic central	5
Bloc quirúrgic CMA	1
Sales de part	3
Consultes externes	
Sales de consultes HTVC	47
Sales de consultes CAP Baix Ebre	12
Sales d'exploració HTVC	40
Sales d'exploració CAP Baix Ebre	1
Radiodiagnòstic	
Sales de radiologia	6
Equips de radiologia	6
Equips d'RMN	1
TC	1
Ecògrafs	6
Mamògrafs	2

Activitat assistencial a l'atenció primària

Visites per servei

	2008	2008/2007
Medicina general	1.013.934	0,4%
Pediatría	128.645	-1,8%
Infermeria	654.826	1,2%
Odontologia	32.058	17,8%
Atenció continuada	225.121	-0,4%
Extraccions	115.635	3,2%
ASSIR	56.910	6,1%
Radiologia	15.049	-3,1%
Rehabilitació	9.394	16,8%

Visites per lloc de la visita

	2008	2008/2007
Visites al centre	2.165.115	1,2%
Visites al domicili	86.457	-4,8%
Total visites	2.251.572	1,0%

Prescripció farmacèutica

	2008	2008/2007
Import líquid	48.704.963	8,1%
Nombre d'envasos	3.649.208	6,7%
Import/habitants assignats	253,5	7,6%
Envasos/habitants assignats	19,0	6,1%
Import/envàs	13,3	0,8%

Reclamacions

Assistencials	39
Tracte	5
Informació	2
Organització	12
Gestions	0
Hoteleria i confort	0
Documentació	4
Altres (telèfon Sanitat Respon)	215
Total	277
Lliurament de documentació	1.699

Indicadors de qualitat en la prescripció farmacèutica

Estàndards de qualitat	Terres de l'Ebre	ICS
% d'utilització de fàrmacs d'eficàcia provada	91,5	91,7
% d'utilització d'especialitats farmacèutiques genèriques (EFG)	25,6	25,6
Pediatría		
% d'utilització de fàrmacs d'eficàcia provada	91,7	91,5
% d'utilització d'especialitats farmacèutiques genèriques (EFG)	21,1	23,0

Indicadors qualitatius de l'activitat assistencial

	Terres de l'Ebre	ICS
AVC: tractament antiagregant	80,04	88,56
AVC: control lipídic	21,94	24,85
CI: tractament betablocador	41,97	49,39
CI: tractament antiagregant	68,35	84,29
CI: control lipídic	27,35	31,08
Dislipèmia: càlcul RCV (35-74 anys)	76,75	68,71
ACxFA: tractament AAS/ACO	76,88	71,42
HTA: control TA	55,03	56,01
IC: tractament IECA/ARAI	73,55	61,02
IC: tractament beta-blocador	33,55	30,89
Alcohol: cribratge (15-79 anys)	49,73	44,08
Tabac: abstinents en població de risc	78,58	67,96
Tabac: cessacions en els darrers 12 m (15-79 anys)	6,50	6,95
DM2: cribratge peu	56,39	50,65
DM2: control HBA1C (15-79 anys)	62,93	55,89
DM2: cribratge retinopatia (15-79 anys)	59,91	60,94
Grip: vacunació (> 59 anys)	62,15	56,49
Grip: vacunació població de risc (15-59 anys)	24,27	22,70
Malaltia pneumocòccica: vacunació (> 59 anys)	63,05	55,92
Tètanus: vacunació	44,67	45,12
ATDOM: valoració integral	62,47	61,82
ATDOM: risc UPP	85,19	77,34
Cobertura vacunal sistemàtica infantil (de 0 a 14 anys)	81,68	82,49

Activitat assistencial a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta

Indicadors d'activitat

	2007	2008	Variació
Altes convencionals	11.082	10.923	-1,43%
Altes hospitalització a domicili	333	332	-0,30%
Altes CMA	1.149	1.259	9,57%
Total d'altes	12.564	12.370	-1,54%
Estada mitjana	5,1	5,6	9,80%
Índex d'ocupació	86,00%	85,12%	-1,02%
Pressió d'urgències	75,35%	74,80%	-0,73%
Total de primeres visites	52.050	50.626	-2,74%
Total de visites	173.594	161.470	-6,98%
Taxa de reiteració	2,3	2,19	-4,78%
Urgències	50.528	48.848	-3,32%
% urgències ingressades	15,36%	15,88%	3,39%
Intervencions quirúrgiques majors	4.843	4.788	-1,14%
Intervencions ambulatòries (CMA)	9.001	8.778	-2,48%
Parts	1.334	1.386	3,90%
Cesàries	346	339	-2,02%
Sessions d'hospital de dia	7.755	7.862	1,38%
Determinacions de laboratori	1.966.715	2.141.964	8,91%
Biòpsies	9.973	9.808	-1,65%
Citologies	8.603	8.439	-1,91%
Sessions de rehabilitació	29.163	30.707	5,29%

Qualitat assistencial

	2007	2008	Variació
Activitat			
Altes	11.816	12.073	-2,1
Convencionals	10.554	10.916	-3,3
CMA	1.262	1.157	9,1
% CMA	10,7	9,6	11,4
% de substitució CMA	81,2	74,3	9,2
Funcionament			
Estada mitjana (altes totals)	5,1	5,1	0,3
Estada mitjana (altes convencionals)	5,7	5,6	1,5
Estada mitjana (altes convencionals depurades)	4,9	4,9	0
% outliers	3,4	3,1	10,4
% reingressos	5,8	6	-3,3
Impacte	-703	-1.150	63,6
RFE	0,988	0,973	-1,5
RRE	1	1,006	-4,4
Complexitat			
Pes mitjà (altes totals)	1,424	1,415	0,6
Pes mitjà (altes convencionals)	1,489	1,475	0,9
Pes mitjà (altes CMA)	0,881	0,847	4,1
Pes relatiu	1,006	1,01	0,4
Validesa de les dades			
% mèdics	63,3	63,3	0
% quirúrgics	36,6	36,6	0
470%	0	0	
Mitjana de diagnòstics	4,1	4,1	-0,4
Mitjana de procediments	1,4	1,3	4,8
Mortalitat			
Morts	419	407	2,9
% èxitus	3,5	3,4	5,2
Índex Charlson	0,751	0,692	8,5
RME	1,093	-1,257	15,0
RCE	0,965	-0,728	-24,6

Reclamacions

	Hospital
Assistencials	67
Tracte	21
Informació	10
Organització	591
Gestions	129
Hoteleria i confort	20
Documentació	18
Total	856

GRD quirúrgics més freqüents

GRD	Descripció	Altes	EM	Pes
039	Intervencions sobre el cristal·lí, amb vitrectomia o sense	475	0,10	0,8405
371	Cesària, s/cc	285	4,66	0,8620
209	Intervencions articulars majors o reinserció de membres inferiors, excepte maluc	164	10,11	3,5778
818	Substitució de maluc, excepte per complicacions	130	12,54	3,8764
359	Intervencions de l'úter i annexos per carcinoma <i>in situ</i> i malalties no malignes, s/cc	129	3,91	1,1479
311	Intervencions transuretrals, s/cc	107	4,47	0,7691
055	Intervencions miscel·lànies d'orella, nas, cavitat oral i coll	104	0,60	0,6853
219	Intervencions d'extremitats inferiors i húmer, excepte maluc, peu i fèmur, edat \geq 18, s/cc	103	5,39	1,3329
211	Intervencions de maluc i fèmur, excepte articulars majors, edat \geq 18, s/cc	102	15,09	2,2291
167	Apendicectomia sense diagnòstic principal complicat, s/cc	90	2,78	0,8993
	Altres	2.634	5,74	2,0626
	Total	4.323	5,36	1,8311

GRD mèdics més freqüents

GRD	Descripció	Altes	EM	Pes
373	Part vaginal sense diagnòstic complicat	754	2,65	0,5691
541	Pneumònia simple i altres trastorns respiratoris, excepte bronquitis i asma, a/cc majors	314	7,70	2,4115
372	Part vaginal amb diagnòstic complicat	269	3,07	0,7011
395	Trastorns de la sèrie roja, edat \geq 18	194	1,02	1,0742
629	Nounat normal $>$ 2,5 kg, sense intervencions significatives	177	2,28	0,2442
014	Ictus amb infart	145	8,28	2,0020
088	Malaltia pulmonar obstructiva crònica	145	4,03	1,1983
886	Altres diagnòstics anteriors al part sense intervenció	142	2,49	0,6432
073	Altres diagnòstics d'orella, nas, cavitat oral i coll, edat \geq 18	137	1,28	0,7542
380	Avortament sense raspat	117	1,09	0,3174
	Altres	5.432	5,62	1,3140
	Total	7.826	4,96	1,2088

Àrea del coneixement

Àmbit d'atenció primària

Unitat Docent de Medicina Familiar i Comunitària

Centres docents d'atenció primària acreditats

ABS Tortosa Est	6 tutors
ABS Deltebre	5 tutors
Hospitals acreditats	Hospital de Tortosa Verge de la Cinta
Centre col·laborador	Hospital de la Santa Creu de Jesús (Tortosa)

Residents

1r any	2
2n any	3
3r any	5
4t any	3

LLIR

1r any	3
2n any	3

Formació

	Cursos	Hores	Assistents per curs
Sanitaris i assistencials	38	610	691
Gestió	12	200	204
Informàtica	5	60	75
Recerca	5	90	78
Altres: externs	11	175	50
Cura del professional	4	80	85
Total	75	1.215	1.183

Pressupost de formació

Pressupost propi	64.698,52
Pressupost AFCAP	23.405,00
Total	88.103,52

Recerca

Beques predoctorals IDIAP Jordi Gol	1
Tesis doctorals	1
Projectes finançats en curs	9
Projectes pendents de finançament	4
Articles publicats	2
Premis	2

Hospital de Tortosa Verge de la Cinta

Docència de postgrau

MIR (especialitats hospitalàries), FIR i LLIR	27
Especialitats acreditades: Medicina Interna, Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia, Anestesiologia, Anàlisis Clínicas, Obstetrícia i Ginecologia, Radiodiagnòstic, Pediatria i Llevadores	7

Formació continuada

Activitats formatives	91
Assistència	
Facultatiu	1.815
Personal d'infermeria	5.526
Personal no sanitari	3.154
Total	10.537

Recerca

Publicacions	48
Assaigs clínics	6
Comunicacions orals/pòsters	135
Beques FISS i altres ajuts	2
Projectes de recerca	5
Factor d'impacte de les publicacions	61,937

Fundació Dr. Ferran

La Fundació Dr. Ferran té com a objectiu potenciar, a les Terres de l'Ebre, la investigació en ciències de la salut. Per incentivar els projectes de recerca, anualment convoca un premi al millor projecte d'investigació publicat i diverses beques.

Premi Dr. Ferran de recerca científica

Al millor treball de recerca en ciències de la salut 2007 a les comarques de Tarragona:

HIV-1 Infected Long-Term Non-Progressors have Milder Mitochondrial Impairment and Lower Mitochondrially-Driven Apoptosis in Peripheral Blood Mononuclear Cells than Typical Progressors

“El grau d'afectació mitocondrial i d'apoptosi de cèl·lules mononuclears en sang perifèrica dirigida per mitocondris és menor en els pacients infectats per VIH que no presenten progressió a llarg termini, que en els pacients amb un patró típic de progressió.”

Publicat a *Current HIV Research*, 2007, 5:467-473. Factor d'impacte: 3,796.

Autors: Francesc Vidal, Joaquim Peraire, Òscar Miró, Maria Saumoy, Pere Domingo, Enric Pedrol, Francesc Villarroya, Esteban Martínez, Miguel López-Dupla, Gloria Garrabou, M. Antònia Sambeat, Elisabet Deig, Joan Villarroya, Matilde R. Chacón, Sònia López, Àngels Fontanet, Maija Homstrom, Marta Giralt, Josep M. Gatell.

Hospital Universitari de Tarragona Joan XXIII-Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, Hospital Clínic IDIBAPS-Universitat de Barcelona, Hospital de la Santa Creu i Sant Pau-Universitat Autònoma de Barcelona, Hospital General de Granollers-Observatori de Salut Carles Vallbona, Departament de Bioquímica i Biologia Molecular de la Universitat de Barcelona, i CIBER Fisiopatologia de l'Obesitat i Nutrició.

Beca Dr. Ferran per a projectes de recerca

Estudi de seroprevalença d'anticossos enfront del xarampió en dones gestants

Investigadora principal: Adelaida Cardona.

Col·laboradors: Alejandro Suwezda, Neus Rodríguez, Susana Janer, Fernanda Pla, Montserrat Gasparín, M. José Centelles.

Servei de Pediatria, Servei de Ginecologia, Servei d'Anàlisis Clíniques de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta.

Premi per a projectes de millora assistencial coordinats entre l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta i l'Àmbit de l'Atenció Primària Terres de l'Ebre

Sessions clíniques primària-hospital per videoconferència

Autors: Domingo Bofill, Fernando Franquet, Jordi Baucells.

Servei de Medicina Interna de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta i ABS Sant Carles de la Ràpita-Alcanar.

Unitat de Sistemes d'Informació.

Accèsit al premi per a projectes de millora assistencial

Cribatge ocular de l'oftalmopatia diabètica

Autors: Almudena Juan, Manel Forcadell, Albert Gómez, Mohamed Shahin, M. José Garbí, Amparo Segura.

ABS Tortosa Oest.

Servei d'Oftalmologia de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta.

Beca accésit per a projectes de millora assistencial

Programa d'educació per a la salut a pacients urostomitzats per a la millora del procés assistencial hospital-primària

Autores: Lluïsa Brull, M. Teresa Escoda, M. Teresa Peig, Sandra Anento, Immaculada Menasanch, Raquel Franch, Susana Lletí, Immaculada Ferré, Anna Isabel Martín.

Servei d'Urologia de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta i ABS Tortosa Oest.

FUNDACIÓ DOCTOR FERRAN

Promovem la recerca sanitària a les Terres de l'Ebre des de 1994

Innovacions i millores assistencials

ACUT Terres de l'Ebre

Al llarg del 2008 s'ha treballat en la implementació i l'ordenació dels dispositius de l'ACUT (atenció continuada i d'urgències de base territorial). En aquest sentit, s'ha reordenat el PAC d'Horta de Sant Joan amb atenció amb metge i infermera, i el PAC de Móra amb l'atenció en horari nocturn.

Consolidació de programes del Departament de Salut

Durant el 2008 s'ha treballat en la consolidació dels programes Salut i escola, PAFES (Programa d'activitat física, esport i salut) i d'atenció a la fibromiàlgia. Les activitats del programa Salut i escola les porten a terme professionals d'infermeria de l'EAP del territori de l'IES corresponent. Consisteixen en una consulta oberta adreçada a nois i noies d'ESO i batxillerat, on el professional atén la demanda d'alumnes, professors i pares, i organitza tallers.

Noves prestacions d'odontologia

A partir d'un estudi del territori i dels odontòlegs es van decidir els centres on es farien les noves prestacions. Es va descentralitzar i distribuir per totes les ABS el segell de fissures, obturacions i tartrectomies, i es van centralitzar en un sol punt les endodòncies. A finals d'any ja s'havien fet les revisions als escolars als quals els tocava per edat i ja es podien iniciar les noves prestacions.

Gestió de la demanda per patologia aguda per part d'infermeria

S'ha iniciat la implantació i el desplegament de la consulta d'atenció a la patologia aguda per part d'infermeria als equips d'atenció primària. Es va començar amb una experiència prèvia a Sant Carles de la Ràpita i posteriorment a Deltebre. Durant el segon semestre del 2008 s'ha estès a tots els EAP de Terres de l'Ebre. S'ha fet formació i s'han aplicat els 10 protocols consensuats.

Acreditació de qualitat de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta

El procés d'acreditació és una avaluació externa de mesura de la qualitat de tots els circuits assistencials dels hospitals de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública de Catalunya, una condició necessària per a la prestació dels serveis assistencials al nostre país.

L'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta ha estat el primer hospital de l'ICS que ha passat aquesta acreditació i ha superat l'avaluació de l'acreditació de qualitat. Gràcies al compromís adquirit per tothom durant tot el procés, s'ha assolit un resultat del 89,66%, amb la qual cosa s'han superat de forma clara els diferents criteris i estàndards essencials necessaris.

Videoconferència

Els professionals sanitaris de l'assistència primària i l'hospitalària de les Terres de l'Ebre han començat a realitzar les primeres sessions clíniques conjuntes per videoconferència, com a eina per optimitzar les relacions entre els dos àmbits assistencials. Durant el 2008 s'han fet un total de 5 sessions i es pretén estendre-la a la resta d'EAP.

La primera connexió es va fer entre els CAP de Sant Carles de la Ràpita i d'Alcanar, i el Servei de Medicina Interna de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta. Durant la sessió es van comentar casos clínics complexos de diversos pacients i també les imatges de les exploracions electrocardiogràfiques i radiològiques que els havien realitzat.

Teseo 1

El projecte Teseo 1 va néixer a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta per crear una guia visual amb pantalles informatives, de manera que qualsevol persona pugui consultar diferents ubicacions dins del centre i com arribar-hi des del lloc on hi ha la pantalla informativa. La informació que s'hi pot consultar és la següent:

- Com arribar al lloc on una persona té la consulta o una exploració complementària.
- Les cites que té programades una persona.
- Com anar a diferents ubicacions predefinides.
- Com anar a una habitació determinada; en aquest cas l'usuari ha de conèixer el número d'habitació, amb la qual cosa es garanteix la privacitat dels pacients ingressats.

Projecte ARGOS, més informació per als usuaris de l'Hospital de Tortosa

El projecte ARGOS és un projecte corporatiu de modernització de l'Institut Català de la Salut. Aquest projecte inclou la implantació dels sistemes d'informació d'assistència hospitalària i té com a pilars fonamentals una història clínica única per pacient, un catàleg únic de prestacions i un model comú de funcionament per a tot l'àmbit hospitalari de l'ICS.

L'11 d'octubre de 2008 es va implantar el SAP a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta. El canvi ha estat molt significatiu i cal fer una menció especial de tots els professionals, que van fer un gran esforç de formació i s'han hagut d'adaptar a una nova manera de consultar la informació (del paper a la pantalla), i tot això amb una forta pressió assistencial.

Com a elements principals cal destacar:

- L'estació de treball clínic tant per al metge com per a la infermera en els diferents àmbits (urgències, hospitalització, consultes externes i quiròfan) amb els plans de cures estandarditzats.
- La integració amb els departaments (Laboratori, Anatomia Patològica, Unitat de Cures Intensives, etc.).
- La història clínica compartida ICS (NET) i la història clínica compartida de Catalunya (HC3) permeten visualitzar directament des de l'e-CAP la informació generada, amb els avantatges que això representa per la qualitat assistencial que es dona als usuaris.

PC portàtils per a l'atenció fora dels centres

S'han fet les proves necessàries, sobretot de cobertura, per distribuir ordinadors portàtils amb mòdem 3G a totes les ABS. Això facilita l'accés a l'e-CAP des de qualsevol domicili (atenció domiciliària dels metges i infermeres), residència per a la gent gran, escola i l'Hospital (infermera d'enllaç).

Implantació de la recepta electrònica per ABS, desembre 2008

	Receptes	Receptes electròniques	Receptes electròniques per pacient*	Pacients*
Amposta	18.525	33,00%	5,13	3.614
Deltebre	10.747	47,77%	5,24	2.050
L'Ametlla de Mar-el Perelló	5.525	37,17%	5,27	1.049
Sant Carles de la Ràpita	15.986	42,24%	4,54	3.519
Tortosa 1-Est	10.277	26,52%	4,57	2.248
Tortosa 2-Oest	9.269	19,12%	4,84	1.917
Ulldecona	12.862	63,76%	4,88	2.638
L'Aldea-Camarles-l'Ampolla	3.639	25,31%	4,90	742

* Pacients als quals s'ha fet, com a mínim, una recepta electrònica.

Desplegament de la recepta electrònica

Al llarg del 2008, a partir de l'experiència en fase pilot (iniciada el 2006) de les ABS Ulldecona-la Sénia, Tortosa Est i Tortosa Oest, s'ha implantat la recepta electrònica a tots els EAP del Baix Ebre i del Montsià. A finals d'any més del 35% de les prescripcions d'aquests equips ja eren electròniques. La implantació de la recepta electrònica representa una gran millora de la qualitat assistencial, un increment en l'accessibilitat i l'augment de la seguretat en l'ús dels medicaments. Al començament del 2009 s'estendrà a les ABS de Terra Alta i de la Ribera d'Ebre, i es completarà el 100% del territori.

Junta clínica d'atenció primària

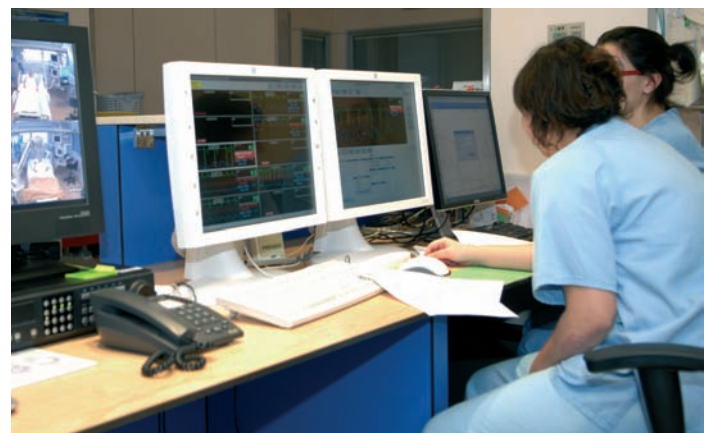
Durant el mes d'abril del 2008 es va realitzar la primera reunió de la junta clínica d'atenció primària, que al llarg de l'any ha anat tractant el vessant clínicoassistencial dels diferents projectes. Per al 2009 es preveu la implantació de la junta clínica territorial.

Reglaments de règim intern dels EAP

Es va demanar a tots els EAP que fessin o actualitzessin els seus reglaments de règim intern. A finals d'any el 100% dels EAP el tenien actualitzat.

Comitè farmacoterapèutic d'atenció primària

Amb l'objectiu de millorar la qualitat de la prescripció i el control de la despesa de farmàcia s'ha impulsat la Comissió de Farmacoterapèutica, que, amb l'assessorament de l'Institut Català de Farmacologia (ICF) a través d'un conveni de col·laboració, ha realitzat diverses intervencions en sessions i de manera individual per a la millora de la prescripció. S'han creat diversos tallers dirigits als diferents perfils de metges prescriptors. També, juntament amb l'atenció especialitzada, s'ha elaborat la *Guia de prevenció secundària cardiovascular*.

Professionals

Recursos humans de l'atenció primària

Personal facultatiu	216
Metge de família	142
Facultatiu especialista	29
Pediatre	13
Resident	14
Odontòleg estomatòleg	8
Metge especialista	10
Personal sanitari no facultatiu	216
Auxiliar d'infermeria	24
Diplomada d'infermeria	176
Fisioterapeuta	4
Llevadora	10
Tècnic especialista	2
Personal no sanitari	144
Auxiliar administratiu	91
Administratiu	11
Zelador	35
Tècnic de gestió	3
Altres	4
Total	576

Font: *Quadern de comandament.*

Recursos humans de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta

Personal facultatiu	176
Facultatiu especialista	144
Resident/MIR/LLIR	32
Personal sanitari no facultatiu	413
Auxiliar d'infermeria	145
Diplomada d'infermeria	249
Tècnic especialista	19
Personal no sanitari	203
Assistent social	1
Auxiliar administratiu	76
Administratiu	19
Zelador	52
Tècnic de gestió	5
Altres	50
Total	792

Activitat social i cooperació

Comiat dels residents

El dia 29 de maig es va celebrar al castell de la Suda de Tortosa, juntament amb el lliurament de premis i beques de la Fundació Dr. Ferran, la festa de comiat dels residents que acabaven la seva formació. L'acte va ser presidit pel director territorial de salut de les Terres de l'Ebre i va comptar amb la presència de diverses autoritats locals, del gerent territorial de l'ICS, així com dels directors de centres i de molts professionals.

El professor Dr. Ginés Morata, Premi Príncep d'Astúries d'Investigació Científica i Tècnica 2007, hi va pronunciar la conferència "Potencial clínic de la biologia molecular". Es va obsequiar tots els residents i els seus tutors amb un gravat.

L'Hospital Verd i projecte EMAS

L'Hospital Verd va néixer d'una iniciativa de professionals de l'Hospital que voluntàriament es van interessar per implantar un projecte de millora en la gestió ambiental del centre. Després de constituir-se en comissió, han promogut les accions següents:

- Reciclatge (paper, tòners, cartutxos de tinta, plàstic, vidre, CD, oli, etc.).
- Campanyes de sensibilització, com la creació de la pàgina Hospital Verd a la intranet, i campanyes de conscienciació respecte de l'estalvi d'aigua i energia.
- Xerrades sobre consum responsable i aliments transgènics, amb la projecció del documental *TransXènia*.
- Tallers per als xiquets, repartiment de lots d'educació ambiental als nens ingressats a l'àrea de Pediatria, manteniment de la Biblioteca Verda amb més de 50 llibres a la sala de jocs i col·laboració activa en la Festa del Xiquet.

Aquestes accions s'han desplegat d'acord amb el reglament europeu EMAS 761/2001. Està previst que l'Hospital Verd passi a ser una comissió ambiental territorial.

ExpoEbre 2008

En el marc de la fira multisectorial Expoebre 2008, els Serveis Territorials del Departament de Salut van organitzar un estand amb la presència de tots els proveïdors sanitaris. L'ICS, com a major proveïdor de serveis de salut a les Terres de l'Ebre, hi va participar amb l'objectiu de donar a conèixer a la població els serveis que presta al territori amb el suport d'un audiovisual creat per a l'ocasió, pòsters i tríptics informatius.

Convenis i col·laboracions amb entitats

Mitjançant el conveni del Departament de Salut i el conveni amb la Fundació "la Caixa", s'han incorporat a temps parcial cinc mediadors interculturals a l'Hospital i a diversos centres d'atenció primària. Els mediadors representen les cultures novingudes majoritàries al territori: romanesa, magribina, xinesa, lituana, russa i pakistanesa.

D'entre les entitats amb les quals es mantenen projectes de col·laboració, cal destacar Aldeas Infantiles SOS i l'Associació de Trasplantats de les Terres de l'Ebre.

Festa del Xiquet

En el marc de la Festa Major de Tortosa, l'Hospital organitza, juntament amb el Patronat de Festes i Creu Roja Joventut Tortosa, la Festa del Xiquet. Aquesta festa compta, a més, amb la col·laboració i el suport de nombroses entitats i persones, i té molt bona acollida entre la població més menuda i les seves famílies. És una diada ludicofestiva amb tallers, jocs i entreteniments al recinte exterior hospitalari, i el repartiment de regals als xiquets i xiquetes ingressats i als nounats.

Nadal i Reis

En l'àmbit de la Gerència Territorial es fa un concurs de dibuixos entre els nens i nenes que estan hospitalitzats o que són atesos als centres d'atenció primària. El dibuix guanyador s'edita com a felicitació de Nadal.

A l'Hospital, les festes de Nadal se celebren sobretot amb els més petits. El dia de Reis, els Mags d'Orient i el seu seguici visiten els nens hospitalitzats i els lliuren obsequis. També visiten altres unitats d'hospitalització.

Voluntariat de Pediatria

Un conveni de col·laboració amb Creu Roja Joventut permet la participació d'un grup de voluntaris a la unitat d'hospitalització de Pediatria. Hi celebren festes tradicionals, hi fan jocs, tallers i, si cal, ajuden els nens a fer els deures de l'escola. Aquesta tasca representa un important respir d'optimisme i alegria per als nens hospitalitzats i les seves famílies.

Projectes de futur

Autonomia de gestió

Al llarg del 2008 s'ha estat treballant amb l'EAP de Flix perquè sigui un dels deu equips de l'ICS que entri en autonomia de gestió el 2009. El projecte d'autonomia de gestió ha de permetre que els professionals i els seus directius puguin prendre decisions adequades a la seva realitat específica, en el nivell més proper als usuaris, d'acord amb els recursos de què es disposen i essent coresponsables dels resultats obtinguts.

Projecte territorial d'unificació i digitalització del diagnòstic per la imatge a les Terres de l'Ebre

L'objectiu d'aquest projecte és múltiple. En primer lloc, millorar el servei als usuaris generant una llista d'espera única que evitarà la repetició d'estudis, amb la disminució de la irradiació mèdica; en segon lloc, fer que els estudis d'imatge arribin a les consultes hospitalàries i dels centres d'assistència primària al cap de pocs minuts d'haver-se realitzat, i, finalment, aconseguir la desaparició de les plaques radiogràfiques i també del revelatge amb compostos químics, amb la qual cosa es milloraran els aspectes ecològics.

Per aconseguir aquesta fita, els serveis de radiodiagnòstic de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta i del CAP Baix Ebre i la Unitat d'Informàtica territorial han treballat conjuntament per passar de la radiologia analògica a la digital amb sistemes CR (digitalització indirecta), amb la implicació de les direccions mèdiques de l'Hospital i d'atenció primària i la coordinació de la Gerència Territorial.

També s'ha treballat per gestionar les imatges i la informació clínica i administrativa mitjançant el programa informàtic SAP, que també controla el sistema de PACS (sistema de configuració d'arxiu d'imatges). Aquesta situació ja està en fase inicial de desenvolupament. Les previsions són aconseguir almenys un 90% de la implementació del projecte durant l'any 2009.

Projecte de pediatria territorial

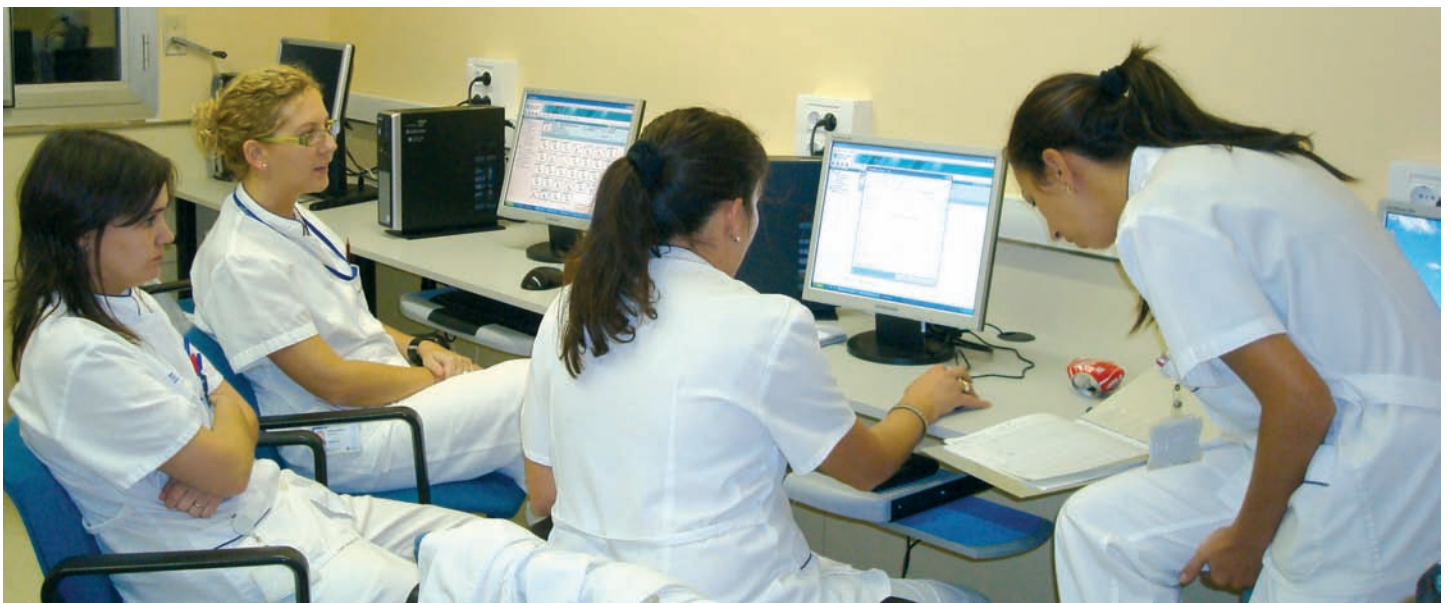
El projecte de pediatria territorial neix com una necessitat d'optimitzar recursos i rep el suport del Pla estratègic d'ordenació de l'atenció pediàtrica del Departament de Salut. Pretén una utilització eficient de recursos; un apropament de l'atenció sanitària al pacient, donant valor a pediatres, metges de família i infermeres; una posada en comú de protocols, guies de pràctica clínica, i l'homogeneïtzació del programa del nen sa. Així mateix, comptarà amb un programa docent centrat en un curs d'introducció a l'assistència al nen i les sessions de formació continuada.

Infraestructures

Està prevista la propera posada en marxa del nou bloc obstètric de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta, amb un salt tecnològic molt important i el condicionament dels espais adequats per al projecte de part natural.

A més, es preveu finalitzar la primera fase de la reforma d'Urgències, modernitzar les consultes externes i la planta de Traumatologia (per afavorir-hi la mobilitat dels pacients), així com la planta d'especialitats II, amb millores d'eficiència energètica i del confort dels pacients. També es crearà el Biobanc, un banc de mostres biològiques –sèrums i teixits–, congelades i registrades, que estaran a la disposició dels equips d'investigació de qualsevol part del món.

Part natural

El Servei d'Obstetrícia de l'Hospital, tenint en compte l'opinió de les societats científiques, els professionals i la societat en general, que consideren que en certs casos s'ha arribat a una excessiva medicalització i intervencionisme en els parts hospitalaris, ha previst l'atenció al part de forma natural. Les dones i les seves parelles podran expressar les preferències, necessitats i sentiments que tinguin, i així aconseguir un part tan fisiològic com sigui possible, a fi d'evitar intervencionismes innecessaris tot seguint les indicacions del Departament de Salut en el protocol per a l'assistència natural al part normal.

En el disseny de l'estructura del nou bloc obstètric de l'Hospital s'ha tingut molt en compte que es pugui oferir aquesta atenció en les millors condicions possibles.

Teseo 2, projecte futur

El projecte Teseo 2 permetrà l'admissió de pacients de forma automatitzada, amb la qual cosa alleugerirà d'una manera substancial la càrrega assistencial del personal administratiu. Aquest projecte es desenvolupa juntament amb l'Hospital Dr. Trueta de Girona i permetrà fer l'admissió de les cites de consultes externes que un pacient té al dia i mostrar de manera més àmplia la informació per moure's pel centre que ofereix el Teseo 1.

Projecte STIN futur, pantalles d'informació

L'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta està desenvolupant un projecte per implantar al Servei d'Urgències un sistema de pantalles informatives perquè els pacients puguin conèixer el temps mitjà d'espera, així com per informar-los del temps d'espera que haurien tingut si haguessin acudit a un servei d'atenció continuada. El projecte preveu la combinació de la informació dels temps d'espera amb informació sobre campanyes de salut i un canal temàtic de televisió.

Equipaments i inversions

Infraestructures 2008

Un dels grans reptes dels centres sanitaris és la modernització dels equipaments i les infraestructures mentre es manté la cobertura de l'assistència sanitària.

Durant l'any 2008 s'ha posat en marxa la nova Unitat de Medicina Intensiva, que es caracteritza pel fet d'estar dotada d'unes instal·lacions amb tecnologia puntera, especialment en les mesures de seguretat i de confort per al pacient. S'ha construït la nova Unitat d'Hospital de Dia, que presta una atenció especial al benestar i la intimitat dels pacients que hi reben tractaments.

L'esforç d'enginyeria econòmica de la Gerència Territorial, el suport dels Serveis Generals de l'Hospital i la implicació de la Fundació "la Caixa" han permès portar a terme el condicionament de la planta d'hospitalització de Pediatria. El projecte ha consistit en una reorganització d'espais amb la creació d'una àrea d'estar per a nens i familiars, la primera

Ciberaula de la província de Tarragona, un control d'infermeria molt més racional, unes habitacions amb funció d'hospital de dia i una unitat neonatal que cobreix les necessitats generades per l'increment de la complexitat de patologia dels nadons i facilita l'apropament dels seus pares. Tot plegat ha permès dotar el servei d'un equipament modern i innovador.

També s'ha fet un esforç important en la modernització dels equips i les infraestructures per a la prevenció d'incendis, especialment en els sistemes de detecció, d'extinció automàtica i de sectorització.

En l'àmbit de l'atenció primària, s'està fent un esforç important de modernització de les infraestructures dels centres. Cal destacar el nou CAP de Santa Bàrbara i l'ampliació del CAP de Deltebre. També s'han fet millores significatives en la senyalització i la sectorització contra incendis, especialment als CAP Baix Ebre, Móra la Nova i Batea.

Gestió econòmica

Execució pressupostària

	Àmbit d'atenció primària	HTVC	Gerència Territorial
Sous i salaris	34.324.109	40.241.826	74.565.935
Béns i serveis	3.871.949	23.235.259	27.107.208
Total	38.196.058	63.477.085	101.673.143

Ingressos recaptats a tercers (no SCS)

Hospital de Tortosa Verge de la Cinta

Ingressos per prestacions de serveis i altres ingressos	876.269
Prestacions serveis particulars	15.605
Prestacions serveis accidents treball	106.259
Prestacions serveis accidents trànsit	362.755
Altres mútues	175.006
Productes intermedis	199.008
Altres ingressos	17.636
Total	876.269

Servei d'Atenció Primària Terres de l'Ebre

Ingressos per prestacions de serveis i altres	67.122
Prestacions serveis particulars	40.660
Prestacions serveis accidents treball	21.502
Prestacions serveis accidents trànsit	4.062
Prestacions ASSIR	899
Total	67.122

Equip directiu

Gerent territorial

Roger Pla Farnós

Directors adjunts a la Gerència

Antoni Grau Àvila

Jordi Masqué Tell

Director de Personal

Joan Lluís Camps Juan

Director Econòmic

Marc Vilar Capella

Director de Serveis Generals

David Edo Lorente

Directora de Comunicació i Atenció a l'Usuari

Ana de Pablo Julvez

Director de Fluxos de Pacients

Albert Gómez Sorribes

Coordinadora de Processos d'Infermeria

Blanca Cuevas Baticón

DIRECCIÓ D'ATENCIÓ PRIMÀRIA**Directora del SAP Terres de l'Ebre**

Gracia García Bernal

Directora d'Infermeria

Blanca Cuevas Baticón

HOSPITAL DE TORTOSA VERGE DE LA CINTA**Director Mèdic**

Gaspar Masdeu Eixarch

Directora d'Infermeria

Anna Isabel Martín Vicente

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

© Institut Català de la Salut

Gerència Territorial Terres de l'Ebre

Av. de Colom, 16-20

43500 Tortosa

Tel. 977 50 08 01

Coordinació: Unitat de Comunicació

Realització: Hores extraordinàries, SL

Disseny gràfic: Víctor Oliva. Disseny gràfic, SL

Fotografies: Juan Pedro Linares, Agustí Fontanet, Olga Pérez,

Mar Esteban, arxiu fotogràfic de la Gerència Territorial, IES de l'Ebre

Impressió: GR Impresores

Dipòsit legal: B-XX.XXX-2009

